

ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТАТИ МУНОСИБАТҲОИ ИҚТИСОДИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ
КАФЕДРАИ ФАЪОЛИЯТИ ГУМРУКӢ

«Мувофиқа карда шудааст»
Сардори раёсати илм ва инноватсия
н.и.и., дотсент Мирзоева Е.Ш.
« 14 » 12 с.2022

«Тасдиқ мекунам»

Мушавир ректор оид ба илм

н.и.и., дотсент Сафаров Б.Г.

« 12 » 12 с.2022

НАҚШАИ
ПЕРСПЕКТИВИИ КОРҲОИ ИЛМӢ-ТАҲҚИҚОТИИ КАФЕДРАИ ФАЪОЛИЯТИ ГУМРУКӢ
БАРОИ СОЛҲОИ 2023-2027

Душанбе, 2022

Самт: Гумрук ҳамчун ниҳоди танзимкунандаи фаъолияти иқтисоди берунии бо мақсади таъмини амнияти иқтисодии мамлакат

Масоил: Мукамал гардонии механизми танзими гумрукӣ дар низоми бехатарии иқтисодиёти Тоҷикистон

Номгӯи мавзӯҳо ва муҳтавои давраҳои иҷроиши он	Иҷрокунандагон, ному насаб ва унвони роҳбари илмӣ	Муҳлати иҷро		Вазоратҳо (сохторҳои дахлдор)	Натиҷаҳои илмӣ-амалӣ
		ибтидо	интиҳо		
Мавзӯ: Заминаҳои судманди рушди устувори ҳадамоти гумрук дар низоми иқтисодиёти миллии Тоҷикистон	Роҳбари илмӣ: Иҷрокунандагон: д.и.и., профессор Мирсаидов С.А. н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.	2023	2027	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар натиҷаи таҳқиқот вазифаҳо ва ҷойгоҳи мақомоти гумрук дар таъмини рушди босуботи иқтисодии кишвар муайян карда мешавад. Воситаҳо ва усулҳои, ки мақомоти гумрук манфиатҳои иқтисодии кишварро ҳимоя мекунанд, баррасӣ карда мешаванд. Моҳият, зарурият истифодабарии тадбирҳои танзими тарифӣ ва ғайритарифӣ барои таъмини ҳимояи молистеҳсолкунадагони ватанӣ аз рақобати номатлуб ба молистеҳсолкунадагони хориҷӣ дар бозори дохилӣ асоснок карда мешавад. Мавқеи мақомоти гумрук дар нигоҳ доштани таносуби оқилонаи содирот ва воридоти мол, баланд бардоштани рақобатпазирии истеҳсолкунадагон, тақмил додани сохтори моли савдои хориҷӣ, ҳавасмандгардонии равандҳои сармоягузори дар иқтисодиёт мавриди таҳлил ва

					арзёби қарор гирифта, дар ин замина тавсияҳои илман асоснок оид ба такмили фаъолияти хадамоти гумрук пешниҳод карда шавад. Натиҷаҳои алоҳидаи таҳқиқот дар навиштани рисолаи номзадӣ, монографияҳо, мақолаҳои илмӣ инъикос ёфта дар семинарҳо, мизҳои гирд, конференсияҳои илмӣ назариявӣ баромад мегарданд.
Фасли 1. Танзими тарифи гумрукии фаъолияти тижорати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон	н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.	2023	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор.	Дар натиҷаи таҳқиқот қонуниятҳои асосии инкишофи таърихӣ рушди тарифи гумрукӣ дар ҳаҷон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарар карда мешавад. Тамоқҳои муносири рушди танзими тарифи гумрукӣ муайян карда мешавад. Имкониятҳои нерӯи баландбардории самаранокии танзими тарифи гумрукии тижорати хориҷӣ дар асоси гуногунсозии меъёрҳои бочҳои гумрукӣ бо назардошти сатҳи коркард ва технологияи молҳои воридшаванда асоснок карда шуда дар ин замина тавсияҳои илман асоснок оид ба такмили тарифҳои гумрукӣ пешниҳод карда шавад.
Марҳилаи 1. Мавқеи тарифи гумрукӣ дар низомии танзими давлатии иқтисодӣ	н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.	2023	2023	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Дар натиҷаи таҳқиқот қонуниятҳои асосии инкишофи таърихӣ рушди тарифи гумрукӣ дар ҳаҷон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарар карда мешавад.

<p>Мархилаи 2. Арзёбии низоми танзими тарифии тичорати хориҷӣ</p>	<p>н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.</p>	<p>2024</p>	<p>2024</p>	<p>Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Мавқеи тарифи гумрукӣ дар низоми чорабиниҳои танзими давлати иқтисодӣ дар шароити муосир асоснок карда мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот мақола ҷоп карда мешавад.</p>
<p>Мархилаи 3. Вазифаҳои фискалӣ ва танзимнамоии механизми тарифи гумрукӣ</p>	<p>н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.</p>	<p>2025</p>	<p>2025</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Унсурҳои асосии механизми танзими тарифи гумрукӣ номгӯи молҳои фаъолияти иқтисодии хориҷи ва принсипҳои пешбурди он дар шароити муосир инчунин кишвари истеҳсолкунандаи мол ва ченкаҳои арзёбии онҳо муайян карда мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот мақола ҷоп карда мешавад.</p>
<p>Мархилаи 4. Тамоюлҳои муосири рушди тарифи гумрукӣ дар шароити ҳамроҳшави ба Созмони Умумиҷаҳонии савдо</p>	<p>н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.</p>	<p>2026</p>	<p>2026</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Зарурияти гузарош аз вазифаи хазинави ба вазифаи танзимнамоии тарифи гумрукӣ ҳамчун омилҳои муҳими ҳавасмандсозии омилҳои дохилии рушди иқтисоди кишвар асоснок карда мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот мақола ҷоп карда мешавад.</p>

			<p>Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>мақсади ташкили раванди истеҳсолот дар дохили кишвар алоқаманданд, муайян карда мешавад. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот китоби дарсӣ таҳия карда мешавад.</p>
<p>Марҳилаи 5. Самтҳои асосии баландбардории самаранокии механизми танзими тарифӣ</p>	<p>н.и.и., дотсент Давлатов Х.М.</p>	<p>2027</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Имкониятҳои нерӯи баландбардории самаранокии танзими тарифи гумрукии тижорати хориҷӣ дар асоси гуногунсозии меъёрҳои бочҳои гумрукӣ бо назардошти сатҳи қорқард ва технологияи молҳои воридшаванда асоснок карда шуда дар ин замина тавсияҳои илман асоснок оид ба тақмили тарифҳои гумрукӣ пешниҳод карда шаванд. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот монографияи дастаҷаъмона таҳия карда мешавад.</p>
<p>Фасли 2. Арзёбии механизми танзими гумруки дар таъмини беҳатарии иқтисодиёти Тоҷикистон</p>	<p>д.и.и., профессор Мирсаидов С.А. н.и.и., дотсент Муминов А.Б.</p>	<p>2023</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Арзёбии амалии усулҳои тарифӣ ва ғайри тарифии гумрук дар танзими содироту воридот. Дар ин асно роҳҳои афзалиятноки истифодаи усулҳои тарифию ғаритарифиро дар шароити Чумхурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.</p>
<p>Марҳилаи 1. Ҷабҳаҳои назариявии омӯзиши механизми танзими гумруки</p>	<p>н.и.и., дотсент Муминов А.Б.</p>	<p>2023</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон,</p>	<p>Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои илмӣ доир ба муқаммал намудани фаъолияти мақомоти гумрук дар таъмини беҳатарии иқтисодӣ. Аз рӯи</p>

				Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	натиҷаи таҳқиқот мақола чоп карда мешавад.
Марҳилаи 2. Мундариҷаи илмӣ ва бехатарии иқтисодиёт ва таснифоти гурӯҳбандии хатарҳо	н.и.и., дотсент Муминов А.Б.	2024	2024	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Баҳодиҳии вазъи муосирӣ механизми танзими гумрукӣ ва таҳияи тавсияҳо оид ба такмили он дар самти амнияти иқтисодӣ. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақола чоп карда мешавад.
Марҳилаи 3. Хадамоти гумрук ҳамчун ниҳоди таъминкунандаи бехатарии иқтисодиёт	н.и.и., дотсент Муминов А.Б.	2025	2025	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Омӯзиши равишҳои назариявӣ механизми танзими гумрукӣ ва низомбандии он дар шароити муосир. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақола чоп карда мешавад.
Марҳилаи 4. Таҳлил ва баҳодиҳии ҳолати тадбиқгардии функсияҳои хадамоти гумрук дар низомии бехатарии иқтисодиёт	н.и.и., дотсент Муминов А.Б.	2026	2026	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Муайяннамоии омилҳои хатар ва таҳияи тавсияҳои амалӣ дар самти ҳифзи амнияти иқтисодӣ. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот китоби дарсӣ таҳия карда мешавад.

				Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	
Марҳилаи 5. Самтҳои афзалиятноки ҳифзи манфиатҳои иқтисодии миллии бо воситаи танзими тарифҳои гумрукӣ	н.и.и., дотсент Муминов А.Б.	2027	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Асоснокии функцияҳои мақомоти гумрук дар низомии беҳатарии иқтисодии Тоҷикистон. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот монографияи дастаҷаёмона таҳия карда мешавад.
Фасли 3. Саҳми фаъолияти ҳифзи ҳуқуқии мақомоти гумрук дар таъмини амнияти иқтисодӣ, амнияти миллии ва ғанигардонидани бучаи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон	дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.	2023	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар натиҷаи таҳқиқ саҳми мақомоти гумрук дар таъмини амнияти иқтисодӣ ва пур қардани бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда ва омӯхта мешавад. Дар натиҷаи таҳқиқот маълумоти муфассал оиди қорҳои анҷом шуда дар давоми панҷ сол дар шакли маълумотномаи хаттӣ ва ҳисоботи солона пешниҳод карда мешавад.
Марҳилаи 1. Мақомоти гумрук ва мавқеи ҳифзи ҳуқуқии онҳо дар таъмини суботи иқтисодӣ ва фаъол сохтани механизми муносибатҳои низомии иқтисодӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низомии муносибатҳои иқтисодии ҷаҳонӣ	дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.	2023	2023	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Дар ин марҳила фаъолияти мақомоти гумруки дар таъмини суботи иқтисодӣ ва Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳқиқ қарор дода хоҳад шуд. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия карда мешавад.

				Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	
Марҳилаи 2. Истифодаи низоми баҳодихӣ ва идораи таваккал дар таҳким ва ошкорсозии ҳуқуқвайронкуниҳо дар соҳаи фаъолияти гумрукӣ	дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.	2024	2024	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Истифодаи системаи идораи таваккал дар ошкорсозии ҳуқуқвайронкуниҳои гумрукии ва ҷиноят дар соҳаи гардиши ғайриқонунии воситаҳои нашъаовар ва моддаҳои психотропӣ тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ мешавад. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаи илмӣ таҳия карда мешавад.
Марҳилаи 3. Шаклҳои муосири истифодаи чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ дар ошкор ва пешгирии намудани ҷиноятҳо дар соҳаи фаъолияти гумрукӣ тавассути воситаҳои махсусӣ техникӣ	дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.	2025	2025	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар қараёни таҳқиқ имконоти истифодаи воситаҳои махсуси техникӣ фаъолияти оперативӣ ҷустуҷӯӣ дар ошкор намудани ҷиноятҳои марбут ба фаъолияти гумрукӣ таҳлил карда мешаванд. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаи илмӣ таҳия карда мешавад.
Марҳилаи 4. Саҳми мақомоти гумрук дар пешигрӣ қочоқ ва дигар ҷиноятҳо (мубориза барзиди гардиши ғайриқонунии маводҳои нашъаовар моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, муқовимат бо қонунии гардонидани (расмиқунонӣ даромадҳои бо роҳи ҷиноят ба дастоварда ва маблағгузорӣ терроризм)	дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.	2026	2026	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии	Дар натиҷаи таҳқиқ саҳми мақомоти гумрукии кишвар дар мубориза алайҳи муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар ҳамчун сарчашмаи маблағгузори хифзу ҳаракатҳои ифротгароӣ (экстремистӣ) ва ҳаростафганӣ (терроризм) муайян карда ва омӯхта мешавад. Аз рӯи

<p>Мархилаи 5. Ваколати мақомоти гумрук бо истифода аз шакл ва тартиби назорати гумрукӣ дар самти ҳифзи амнияти миллӣ ҳаёт ва саломати инсон ҳифзи муҳити зист, ва арзишҳои фарҳангӣ ҳангоми интиқоли мол сарҳади гумрукӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>дотсент Абдуллоев М.М., ассистент Асрориддинзода Ф.</p>	<p>2027</p>	<p>2027</p>	<p>Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор. Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор.</p>	<p>натичаи таҳқиқот китоби дарсӣ таҳия карда мешавад. Дар рафти таҳқиқи илмӣ нақши мақомоти гумрук дар пешгирии қочоқи (контрабандаи) ашёи таърихӣ ва арзишҳои фарҳангӣ, ҳангоми интиқоли молу воситаҳои нақлиёт тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯхта мешавад. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот монографияи дастаҷаъмона таҳия карда мешавад.</p>
<p>Фасли 4. Мукамалгардони қонунгузорию гумрукӣ ва нақши он дар самаранокии рушди минтақаҳои озоди иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>дотсент Абдучабборзода С. ассистент Қурбонов А.В.</p>	<p>2023</p>	<p>2027</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор.</p>	<p>Натиҷаҳои алоҳидаи таҳқиқот дар навиштани рисолаи номзадӣ, мақолаҳои илмӣ инъикос ёфта дар семинарҳо, мизҳои гирд, баромад мегарданд.</p>
<p>Мархилаи 1. Масъалаҳои назариявии рушди минтақаҳои озоди иқтисодӣ</p>	<p>дотсент Абдучабборзода С. ассистент Қурбонов А.В.</p>	<p>2023</p>	<p>2023</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор.</p>	<p>Таҳлили асосҳои назариявии рушди минтақаҳои озоди иқтисодӣ таъя ба он муайяннамоии самаранокии фаъолияти онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаи илмӣ таҳия карда мешавад.</p>

<p>Марҳилаи 2. Ҷабҳаҳои таҷаббуқубии минтақаҳои озоди иқтисодӣ вобаста ба қонунгузориҳои гумрукӣ</p>	<p>дотсент Абдуҷабборзода С. ассистент Қурбонов А.В.</p>	<p>2024</p>	<p>2024</p>	<p>Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомату идораҳои дахлдор.</p>	<p>Таҳияи тавсияҳои методӣ оид ба таҳлили қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фаъолияти мақомоти гумрук. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаи илмӣ таҳия карда мешавад.</p>
<p>Маҳилаи 3. Мавқеъ ва аҳамияти фаъолияти ҳадамоти гумрук дар рушди минтақаҳои озоди иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>дотсент Абдуҷабборзода С. ассистент Қурбонов А.В.</p>	<p>2025</p>	<p>2025</p>	<p>Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомату идораҳои дахлдор.</p>	<p>Роҳҳои афзалиятноки муайяннамудани фаъолияти мақомоти гумрук дар рушди минтақаҳои озоди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаи илмӣ таҳия карда мешавад.</p>
<p>Марҳилаи 4. Истифодаи таҷрибаи ҷаҳони дар таъсиси фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>дотсент Абдуҷабборзода С. ассистент Қурбонов А.В.</p>	<p>2026</p>	<p>2026</p>	<p>Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомату идораҳои дахлдор.</p>	<p>Дар натиҷаи омӯзиши таҷрибаи ҷаҳонӣ муайяннамудани самтҳои манфиатноки тадбиқи амалии онҳо доир ба фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот китоби дарсӣ таҳия карда мешавад.</p>
<p>Марҳилаи 5. Вазъи ҳозира ва ҳусусиятҳои фаъолияти</p>	<p>дотсент Абдуҷабборзода С.</p>	<p>2027</p>	<p>2027</p>	<p>Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии</p>	<p>Дар натиҷаи арзёбии вазъи кунунии минтақаҳои озоди</p>

<p>минтақаҳои озоди иқтисодӣ</p>	<p>ассистент Курбонов А.В.</p>			<p>Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>иқтисодӣ самтҳои афзалиятнокӣ рушди минбаъдаи он асоснок карда мешавад. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот монографияи дастачаъмона таҳия карда мешавад.</p>
<p>Фасли 5. Вазъи муосири назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.</p>	<p>2023</p>	<p>2027</p>	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Фаъолияти гумрукӣ яке аз механизмҳои танзими давлатии сиёсат, иқтисод, тичорати хориҷию дохилӣ ва ба эътидол овардани робитаҳои иқтисодии байни давлатҳо ва дохили он мебошад. Фаъолияти гумрукии муосир мутобиқи қонунҳои хоси худ инкишоф меёбад. Яке аз онҳо назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол мебошад. Албатта, дар ин ҳангом объект, шакл ва усулҳои назорати гумрукӣ бояд тағйир ёбанд. Назорати гумрукии баъди иҷозати мол таҳия ва қабули меъёрҳои ҳуқуқии зарурӣ ва таъмини методӣ ва техникаию технологии мақомоти гумрукро бо мақсади татбиқи босамари шаклҳои нави назорати гумрукӣ талаб мекунад. Ҳамин тариқ, назорати гумрукӣ воқеан василаи асосии давлат дар мубориза баҳри амнияти иқтисодӣ ва сиёсӣ мебошад. Ин</p>

					<p>меъёрии ҳуқуқӣ, ташкилии технологӣ, иҷтимоию равонӣ, моддию техникӣ, оперативии ҷустуҷӯӣ, кадрӣ, ки ба ошқору пешгирӣ кардани қочоқ ва ҳуқуқвайронкуниҳои гумрукӣ (ҲГ) равона шудаанд, бурда мешавад.</p> <p>Мавзӯи илмӣ-тадқиқотӣ ба ҳалли масоили дар боло зикргардида бахшида шудааст. Аз ҷумла, муайян кардани принципҳои меъёрии ҳуқуқии амали намудани назорати гумрукӣ баъди иҷозати молҳо, механизми гузаронидани назорати гумрукӣ баъди иҷозати молҳо, роҳҳои такмил додани танзими гумрукию тарифӣ, асосҳои назариявӣ-амалии механизми хизматрасониҳои гумрукӣ.</p> <p>Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабиниҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.</p>
Марҳилаи 1. Таҳлили ҳолати муосир ва тамоюли рушди назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол.	дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.	2023	2023	<p>Ҳадамоти гумруки назди Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти идораҳои дахлдор.</p>	<p>Дар ин марҳала таҳлили ҳолатҳои муосир ва тамоюли рушди назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол мавриди тадқиқот қарор дода мешавад. Аз ҷумла, ҳангоми модернизатсиякунонии механизми гузаронидани назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол. Дар ин раванд таҳлили таҷрибаи суди оид ба гузаронидани назорати гумрукӣ баъди иҷозати молҳо;</p>

					<p>Набудани механизми прослеживания ҳаракати молҳо аз маҳали ирсол то маҳали таъйинот (чунончи ҳалли ин масъала на танҳо аз як кишвар балки аз дигар кишварҳо низ вобастагӣ дорад).</p> <p>Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабиниҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.</p>
<p>Марҳилаи 2. Омилҳое, ки ба гузаронидани назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол таъсир мерасонанд.</p>	<p>дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.</p>	2024	2024	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Дар ин марҳала таҳлили асосҳои назариявии омилҳое, ки ба гузаронидани назорати гумрукӣ таъсир мерасонанд ва таҳияи тавсияҳои амалӣ барои тақмили назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ҳамчун фишанги хизматрасонии гумрукӣ мавриди тадқиқот қарор дода мешаванд. Аз ҷумла, механизми ташкилӣ-иқтисодии идоракунии назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол чун воситаи хизматрасонии гумрукӣ; таснифи васеи принципҳои он дар заминаи таҷрибаву шароити ҷаҳонии хизматрасонии гумрукӣ; ошкор намудани тамоюлҳои рушди назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ва таҳияи кардани тавсияҳо барои афзудани самараи ин навъи назорат; таҳияи кардани механизми ташкилӣ-иқтисодии идораи</p>

					<p>назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ба мақсади боло бурдани самараи тасмимгирии идорӣ дар соҳаи фаъолияти гумрукӣ; таҳияи усули интихоби объектҳои назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ва муайян кардани самараи иқтисодии интихоби объектҳои назорати гумрукӣ пешбинӣ карда шудааст. Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабиниҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.</p>
<p>Марҳилаи 3. Таҳлил ва моҳияти назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол: раванд, вазифаҳо ва функсияҳои он.</p>	<p>дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.</p>	2025	2025	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Дар марҳилаи 3-уми корҳои илмӣ-тадқиқотӣ бо мақсади таҳлил ва моҳияти назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ва муайян кардани самтҳои асосии мукамалгардонии назорати гумрукӣ зарурати ҳалли як қатор масъалаҳо ба миён меоянд. Барои ба мақсад расидан вазифаҳои зерин мавриди тадқиқот қарор дода мешаванд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таҳлил карда баромадани шаклҳо ва мафҳумҳои назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол; - таҳлили асосҳои меъёрии ҳуқуқие, ки назорати гумрукӣ баъди иҷозати молро танзим мекунанд; - омӯхтани принципҳои ва хусусияти гузаронидани назорати гумрукӣ баъди

					<p>ичозати мол дар кишварҳои хориҷи наздик ва дур;</p> <ul style="list-style-type: none"> - гузаронидани тадқиқот доир ба назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол дар мисоли мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон; - таҳлил карда баромадани ҳуқуқвайронкуниҳои гумрукӣ дар мақомоти гумрук; - муайян кардани муаммоҳо (проблемаҳо) -и гузаронидани назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол дар воҳидҳои сохтории мақомоти гумрук ва роҳҳои ҳалли онҳо. <p>Асосҳои методологии тадқиқот таҳлили санадҳо (хуччатҳо)-и меъёрии ҳуқуқие, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалӣ дар соҳаи фаъолияти гумрукӣ тавсия медиҳанд, ба шумор мераванд.</p> <p>Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабиниҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.</p>
Марҳилаи 4. Такмили механизми идоракунии назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол	дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.	2026	2026	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии</p>	<p>Дар ин марҳала зарурати тақмил додани механизми идоракунии назорати гумруки баъди иҷозати мол ҳангоми хизматрасониҳои гумруки дар раванди тадқиқот муайян карда мешаванд. Аз ҷумла: - баланд бардоштани суръати гузаронидани молҳо ва воситаҳои нақлиёт тавассути</p>

				Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	худуди гумруки хангоми баланд бардоштани сифат ва самаранокии хизматрасониҳои гумруки; - паст кардани талафоти молиявии иштирокчиёни бозътимоди ФИХ хангоми интиколи молҳо, инчунин ошкор ва пешгири кардани ҳуқуқвайронкуниҳои маъмури ва ҷиноятҳо дар соҳаи фаъолияти гумруки, - муайян кардани эҳтимолиятҳо ва дурнамои истифодабарии таҷрибаи байналмилалии пешниҳоди хизматрасониҳои гумруки дар чаҳорҷубаи гузаронидани назорати гумруки баъди иҷозати мол. Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабинии илмӣ ба нақша гирифта шудааст.
Марҳилаи 5. Механизми ташкилӣ-иқтисодии идоракунии назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол	дотсент Мираков Қ. ассистент Акбаров С.С.	2027	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар ин марҳала вазифаҳои асосии механизми ташкилӣ-иқтисодии назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол, ба монанди таъмини риояи қонунгузориҳои гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон; таъмини чораҳои ҷимояи амнияти иқтисодӣ ва миллии кишвар; назорат аз болои риояи қонунгузориҳои гумрук аз ҷониби назоратшавандаҳо; ошкор, пешгирӣ ва қатъ намудани ҳуқуқвайронкуниҳои маъмури ва ҷиноятҳо; таъмини ҷимояи

					чораҳо барои супоридан ва руёнидани пардохтҳои гумрукӣ; мақсад аз таъсиррасонии субъекти идора ба объекти он; ба вучуд овардани шароити мусоид барои татбиқи босамари назорати гумрукӣ баъди иҷозати мол ва пешгирии интиқоли ғайриқонунии молҳо дар ҳудуди гумрукӣ мавриди таҳқиқ қарор дода мешаванд. Аз натиҷаҳои бадастомада таҳияи тезису мақолаҳо, баромад дар чорабиниҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.
Фасли 6. Механизми ташкилию иқтисодии тақмили системаи идоракунии мақомоти гумрук дар шароити рушди раванди ҳамгироӣ	муаллими калон Давлатов Ф.С.	2023	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомату идораҳои дахлдор.	Дар ҷараёни тадқиқот асосҳои назариявӣю методологияи идоракунии мақомоти гумрук дар шароити гузариши иқтисодӣ; ҳолатҳои муосир ва рушди мақомоти гумрук дар шароити гузариши иқтисодӣ; хусусияти механизми идораи мақомоти гумрук ва самтҳои асосии тақмили механизми идоракунии мақомоти гумрук мавриди омӯзиш қарор дода мешаванд. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мавзӯи тадқиқоти илмӣ, тезис-баромад, мақолаҳои илмӣ ва дастурҳои таълимӣ-методӣ дар назар аст.
Марҳилаи 1. Асосҳои назариявӣю методологияи тақмили идоракунии мақомоти гумрук	муаллими калон Давлатов Ф.С.	2023	2023	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Дар ин марҳила таҳқиқи асосҳои назариявӣю методологияи идоракунии мақомоти гумрук дар шароити гузариши иқтисодӣ, сарчашмаҳои ташаккулёбии

				Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	сохтори мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон, саҳми мақомоти гумрук дар рушди иқтисоди миллӣ ва мақоми конунгузории гумрук дар тамоюли рушди хизматрасонии гумрукӣ дар назар дошта шудааст. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи боби дууми рисола, мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Марҳилаи 2. Заминаҳои ташкилию – иқтисодии ташаккулёбии воҳидҳои сохтории мақомоти гумрук ва рушди иқтисодию иҷтимоии иқтисодии милли	муаллими калон Давлатов Ф.С.	2024	2024	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар ин давра адабиёти илмӣ ва санадҳои меъёрӣ, сарчашмаҳои илмию – тадқиқотии олимони ватанӣ, хориҷӣ оид ба ташаккулёбии мақомоти гумрук, мақсад ва моҳияти соҳа, таъсири он дар рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар мавриди таҳлил қарор дода мешаванд. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи, мақолаи илмӣ дар назар дошта шудааст
Марҳилаи 3. Мақом, саҳм ва арзи вучуд доштани мақомоти гумрук ҳамчун объекти идорақунанда	муаллими калон Давлатов Ф.С.	2025	2025	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Таҳлили моҳияти соҳаи хизматрасонии мақомоти гумрук, раванд ва вазифаҳои идорақунӣ, функсияҳои идорақунии мақомоти гумрук. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мақолаҳои илмӣ ва барномаи таълимии методӣ дар назар дошта шудааст.
Марҳилаи 4. Қонунгузорӣ ва тамоюли рушди мақомоти гумрук дар соҳаи хизматрасонӣ	муаллими калон Давлатов Ф.С.	2026	2026	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи	Дар ин марҳила санадҳои меъёрии ҳуқуқии милли ва байналмилалӣ ва роҳҳои

					<p>Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>такмил додани хизматрасони дар мақомоти гумрук мавриди таҳлил қарор дода хоҳанд шуд. Дар натиҷаи таҳлилҳои назариявӣ таҳия ва чопи мақолаҳои илмӣ дар назар дошта шудааст.</p>
<p>Марҳилаи 5. Тадқиқоти таъсири умумичаҳонӣ ва ҳамгирии иқтисоди чаҳонӣ дар рушди идоракунии мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>	<p>муаллими калон Давлатов Ф.С.</p>	2027	2027	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Таҳлили сарчашмаҳо, адабиёт ва соҳаи мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалӣ. Тадқиқоти таъсири умумичаҳонӣ ва ҳамгирии иқтисоди чаҳонӣ дар рушди идоракунии мақомоти гумруки миллий. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи боби сеюми рисола, мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.</p>	
<p>Фасли 7. Танзими давлатии соҳибқории хурду миёна дар комплекси агросаноатӣ</p>	<p>муаллими калон Абдуллоев С.И.</p>	2023	2027	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.</p>	<p>Дар шароити рушди муносибатҳои бозоргонӣ яке аз самтҳои муҳими рушди иқтисодӣ миллий ташаккулёбии соҳибқории хурду миёна ҳамчун қувваи ҳаракатдиҳандаи фаъолияти хоҷагидории кишвар ба ҳисоб меравад. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи боби якуми рисола, мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.</p>	
<p>Марҳилаи 1. Масъалаҳои назариявии рушди соҳибқории хурду миёна дар соҳаи аграрӣ</p>	<p>муаллими калон Абдуллоев С.И.</p>	2023	2023	<p>Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва</p>	<p>Таҷрибаи чаҳонӣ нишон медиҳад, ки ташаккулёбии бизнеси хурд пеш аз ҳама ба шароити тетағйрбанди хуб мутобиқ шуда барои таъмини</p>	

				савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	таракқиёти ҳаёти хоҷагидорӣ ва таъмини талаботи аҳолии кишвар мусоидат мекунанд. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Марҳилаи 2. Марҳилаҳои ташаккулёбии соҳибкории хурду миёна	муаллими калон Абдуллоев С.И.	2024	2024	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Рушди соҳибкории миёна инчунин барои баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат, таъсиси ҷойҳои нави корӣ, фаъолияти мўътадилӣ тамоми истеҳсолоти кишоварзӣ ҳалли масъалаи бекорӣ деҳот, истеҳсолоти ғизоӣ хушсифат ва дигар масъалаҳои мубрамми иқтисодиро ҳаллу фасл менамоянд. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Марҳилаи 3. Дастгирии давлатии соҳибкории хурду миёна	муаллими калон Абдуллоев С.И.	2025	2025	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Яке аз нақши муҳими фаъолияти хоҷагидорӣ кишвар дар самти рушди агробизнес мукамалнамоеи масъалаҳои танзими давлатӣ пеш аз ҳама дар шакли дастгирии давлатии соҳибкории хурду миёна дар шароити кунуни ба шумор меравад. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Марҳилаи 4. Нақши имтиёзҳои тарифи гумрукӣ дар фаъолияти соҳибкории хурду миёна	муаллими калон Абдуллоев С.И.	2026	2026	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва	Танзими давлатии хурду миёна дар шароити рушди муносибатҳои бозоргонӣ шартҳои муҳими рушди фаъолияти хоҷагидории кишвар дар самти

				савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	таъмини беҳатарии озукавории маҳсуб меёбад. Аз сиёсати иқтисодии ва танзими давлатӣ соҳибкори хурду миёна дар шакли дастгирии молиявӣ ва пешниҳоди имтиёзҳои гумрукӣ тараққиёти прогрессивии соҳа вобастагии калон дорад. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мақолаҳои илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Марҳилаи 5. Роҳро ва самтҳои минбаъдаи соҳибкори хурду миёна	муаллими калон Абдуллоев С.И.	2027	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Рушди соҳибкори хурд ва миёна инчунин барои баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат, таъсиси ҷоиҳои нави корӣ фаъолияти мӯътадили тамоми истеҳсолоти хоҷагии кишлоқ ҳалли масъалаи бекории деҳот, истеҳсолоти гизоӣ хушсифат ва дигар масъалаҳои мубрамми иқтисодиро ҳаллу фасл менамоянд.
Фасли 8. Масъалаҳои таъмини амнияти иқтисодии Тоҷикистон дар низоми созмони умумиҷаҳонии савдо	муаллими калон Мамадбекова Н.А.	2023	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Дар чараёни тадқиқот асосҳои назариявӣ ҳуқуқии таъмини амнияти иқтисодӣ. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мавзӯи тадқиқоти илмӣ, тезис-баромад, мақолаҳои илмӣ ва дастурҳои таълимӣ-методӣ дар назар аст. Натиҷаҳои алоҳидаи тадқиқот дар навиштани монографияҳо, мақолаҳои илмӣ инъикос ёфта дар семинарҳо, мизҳои гирд, конференсияҳои илмӣ назариявӣ баромад мегарданд.

идоракунии фаъолияти гумрукӣ	Мамадбекова Н.А.			Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	марҳилаҳои рушди идоракунии мақомоти гумрук дар шароити гузариши иқтисодӣ, хусусияти механизми идоракунии мақомоти гумрук мавриди омӯзиш қарор дода мешаванд. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мавзӯи тадқиқоти илмӣ, тезис-баромад, мақолаҳои илмӣ ва дастурҳои таълимӣ-методӣ дар назар аст.
Марҳилаи 2. Таҷрибаи хоричии тақмили идоракунии дар фаъолияти гумрукӣ	муаллими калон Мамадбекова Н.А.	2024	2024	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Таҳқиқи таҷрибаи хоричии тақмили идоракунии дар фаъолияти гумрукӣ ва имконияти истифодабарии он дар шароити Тоҷикистон. Аз рӯи натиҷаҳои бадастомада таҳияи мавзӯи тадқиқоти илмӣ, тезис-баромад, мақолаҳои илмӣ дар назар аст.
Марҳилаи 3. Таҳлил усулҳои иқтисодии танзими гумрукии фаъолияти иқтисодии хоричӣ	муаллими калон Мамадбекова Н.А.	2025	2025	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Таҳқиқ ва омӯзиши усулҳои иқтисодии танзими гумрукии фаъолияти иқтисодии хоричӣ, истифодабарии ставкаҳои бочӣ гумрукӣ барои танзим содирот ва воридот. Аз рӯи натиҷаи ба дастомада маърузаҳо дар конференсро, мақолаҳои илмӣ, фишурдаҳо, таклифу пешниҳодҳо ба нақша гирифта шудааст.
Марҳилаи 4. Тавсияҳо ва принципҳои ташкилотҳои байналхалқӣ дар соҳаи танзими	муаллими калон Мамадбекова Н.А.	2026	2026	Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи	Таҳлили тавсияҳо ва принципҳои ташкилотҳои байналхалқӣ дар соҳаи танзими

давлатии фаъолияти иқтисодии хоричӣ				Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	давлатии фаъолияти иқтисодии хоричӣ ва ҳолати татбиқи меъёрҳои он дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон. Аз рӯи натиҷаи тадқиқоти гузаронида шуда пешниҳоди ҳисобот, навиштани мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назардошта шудааст.
Марҳилаи 5. Нақши танзими гумрукии фаъолияти иқтисодии хоричӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ	муаллими калон Мамадбекова Н.А.	2027	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Таҳқиқ ва омузиши Нақши танзими гумрукии фаъолияти иқтисодии хоричӣ дар таъмини манфиатҳои иқтисодӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар натиҷаи ҷамъбасти панҷсолаи натиҷаҳои тадқиқот, таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи панҷсолаи илмӣ ба нақша гирифта мешавад.
Фасли 9. Ҷанбаҳои назариявӣ илмӣ ташаккулёбии минтақаҳои озоди иқтисодӣ	муаллими калон Давлатов Ф.Ҳ. ассистент Начмиддиниён Ш.Н.	2023	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Натиҷаҳои алоҳидаи таҳқиқот дар навиштани рисолаи номзадӣ, мақолаҳои илмӣ инъикос ёфта дар семинарҳо, мизҳои гирд, конфронсҳои илмӣю назариявӣ баромад мегарданд.
Марҳилаи 1. Хусусият ва марҳилаҳои рушди минтақаҳои озоди иқтисодӣ	муаллими калон Давлатов Ф.Ҳ. ассистент	2023	2023	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи	Таҳлили концепсияҳои гуногуни иқтисодӣ ва ақидаи олимони мухталиф оиди ҷанбаҳои

	Начмиддиниён Ш.Н.			Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	назариявии онҳо барои илми Чумхурии Тоҷикистон. Омузиши таҷрибаи рушди МОИ дар давлатҳои хориҷӣ барои ташаккули хулосаи умумии оиди аҳамияти фаъолияти хоҷагидорӣ онҳо дар шароити кунунӣ. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия карда мешавад.
Марҳилаи 2. Таҳлили рушди минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Чумхурии Тоҷикистон	муаллими калон Давлатов Ф.Х. ассистент Начмиддиниён Ш.Н.	2024	2024	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Рушди фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ аз байни омилҳои рушд дар шароити рушди мунсibatҳои бозоргонӣ омилҳои институтсионалӣ, ташкилӣ, молиявӣ ва инфрасохторӣ. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия карда мешавад.
Марҳилаи 3. Таҳкими механизми рушди фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар вилояти Хатлон	муаллими калон Давлатов Ф.Х. ассистент Начмиддиниён Ш.Н.	2025	2025	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Чумхурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Рушди саноат ва инноватсия диверсификациякунонии иқтисодиёти кишварро тавассути ташкили корхонаҳои рақобатпазирӣ истеҳсолкунандаи маҳсулоти дорой арзиши баланд. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия карда мешавад.
Аз ҷиҳати иқтисодӣ	муаллими калон Давлатов Ф.Х.	2026	2026	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон,	Татбиқи сиёсати сармоягузорӣ, озодкунӣ аз андоз, рушди соҳибкорӣ хуру миёна беҳбудӣ инфрасохтор ва пайвастишавӣ

				Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	дар дохили ин минтақаҳо ва атрофи он қолибияти онҳоро ҳамчун макони истеҳсолот ва тижорат. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия карда мешавад.
Марҳилаи 5. Дурномаи рушди минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар вилояти Хатлон	муаллими калон Давлатов Ф.Х. ассистент Начмиддиниён Ш.Н.	2027	2027	Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту идораҳои дахлдор.	Такмили фаъолияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ ҳамчун шартҳои муҳими рушди муносибатҳои тижоративу истеҳсолӣ дар минтақа. Аз рӯи натиҷаи таҳқиқот монографияи дастаҷамъона таҳия карда мешавад.

Мудир кафедра
н.и.и., дотсент

Давлатов Х.М.